

mers Valg i Aarhus Amt, idet jeg allerede i Lørdags har udtalt, at det efter min Overbevisning er fuldkommen umuligt at rekonstruere Valget, saaledes som Resultatet retteligen skulde være blevet, hvis den ene eller den anden af Partilisterne var blevet anset for god. Min anden Grund er den, at der i Indenrigsministeriet er den Opfattelse af Valgloven, at hvis Kandidaterne var opstillet paa den Maade, som de nu en Gang er opstillet, vilde Overførelsen af Stemmer ikke have givet andet Resultat end det, som Flertallet indstiller til Godkendelse, nemlig at Hr. Orla-Jensen var valgt og ikke Hr. Lange. Jeg ved, at der i Udvalget er nogen Uenighed om Indenrigsministeriets Fortolkning af dette Forhold, som kort kan karakteriseres derved, at man fra Ministeriets Side betragter to eller flere, som er opstillet i een Opstillingskreds, som værende en Enhed. Jeg ved, der er Uenighed om, hvorvidt denne Opfattelse er rigtig. Selv synes jeg, at den har Sandsynligheden for sig i Retning af at være rigtig. Og er den rigtig, vil Resultatet under de givne Forhold altsaa være, at Hr. Lange ikke var valgt, selv om man havde anerkendt, om jeg saa maa kalde det, det officielle Partis Partiliste.

Den tredie og for saa vidt for mig den vigtigste Grund til, at jeg maa anse Hr. Orla-Jensens Valg som værende det, der bør godkendes, er den, at jeg ikke kan dele den Opfattelse, at man i Valglovens Forstand kan tale om et officielt Parti, saaledes at man siger, at den Organisation, der spænder over hele Landet, er den officielle, og den, der kun spænder over Amtet, er ikke officiel. Jeg ved, at Begrebet Parti i Valglovens Forstand volder store Vanskeligheder. Jeg ved, at der er fremsat Ønske om, at man bør have Begrebet Parti defineret i Valgloven. Jeg tror imidlertid, at det vil volde overordentlig store Vanskeligheder at give en saadan Definition. Jeg ved ogsaa, at da Valgloven i sin Tid blev vedtaget, var der mellem Venner af Valgloven Enighed om, at det kunde volde store Vanskeligheder at definere dette Begreb; men man haabede, at det i Praksis vilde gaa glat. Det har nu vist sig, at det i alt Fald i visse Tilfælde ikke gaar saa glat. Som sagt, jeg maa hævde, at det vil have sine store Vanskeligheder at definere Begrebet „et Parti“, og jeg vilde i alt Fald for mit Vedkommende være meget betænkelig ved, om man i Valglovens Forstand vilde definere Begrebet Parti saaledes, at man i det givne Tilfælde betragtede Aarhus-Organisationen som noget, man ikke kunde

anerkende som Parti, og den store Organisation som det, man alene kunde anerkende som Parti. Jeg synes nemlig ikke, at man kan se bort fra, at det, der faktisk er sket i Aarhus Amt, er dette, at Vælgerne, vildledte eller retledte, efter som man nu ser paa Sagen, gennem deres Afstemning har tilkendegivet, at ca. 11 000 er Tilhængere af den gamle Organisation, medens ca. 2 500 er Tilhængere af den Organisation, som jeg vil betegne som den officielle. Jeg ser saaledes paa al Valglovsteknik, at Teknik skal der nok til ogsaa i den Forstand, men man bør være saare varsom med at frakende Vælgerne den størst mulige Bestemmelsesret, og jeg mener, at netop den Valglov, som vi nu har — en efter min Mening i Sammenligning med andre Valglove, som vi tidligere har haft, fortrinlig Valglov —, netop har en af sine gode Hovedsider i denne Bortskæring af Partimaskinens absolutte Bestemmelsesret med Hensyn til, hvem Vælgerne egentlig bør stemme paa. Jeg ved jo, at det er et Punkt, man ikke fra alle Sider sætter megen Pris paa, det er tværtimod et Punkt, som man kritiserer stærkt ud fra den Betragtning, at paa Grund af denne Frihed fra Vælgerne Side kæmper Kandidaterne indbyrdes mod hinanden. Denne Opfattelse kan jeg ikke give Medhold. Jeg maa mene, at ved denne Bestemmelse gives der Vælgerne fri Ret til at vælge mellem Kandidaterne. Men det synes mig jo, at man ikke saa sjældent er tilbøjelig til at betragte Kandidaterne som Hovedsagen og Vælgerne som Bitingen. Jeg vil altsaa mene, at det netop skulde være omvendt, det maa være Vælgerne, der har Ret til at vælge, og Kandidaterne, der maa finde sig i eventuelt at blive vraget. Ud fra den Betragtning, at Vælgerne bør have den størst mulige Indflydelse i alle Forhold, noget, som den nuværende Valglov giver større Adgang til end tidligere Valglove, er det altsaa, jeg mener, at man maa være meget betænkelig ved at spænde Begrebet Parti ind i en saadan Ramme, at i det givne Tilfælde et Parti raadede over 11 000 Stemmer i Aarhus Amt skubbes til Side for den Del af Partiet, som kun raader over 2 500 Stemmer. Hvor man nu i givet Fald vil sætte Grænsen, er fornuftigvis et Tvilsspørgsmaal, for naturligvis kan man ogsaa komme saa langt ud, at det vilde være urimeligt at anerkende, at de paa-gældende med Rette kan tiltage sig Navnet Parti. Men i det givne Tilfælde synes jeg altsaa ikke, noget saadant er til Stede.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller argumenterede jo med visse Tal,